

С. І. Очеретянко

Ліцей

ЛІЦЕЙ (від грец. Λύκειου – район на околиці Афін, де був зведений храм Аполлона Лікейського) – тип середнього навчального закладу. Історично першим Л. вважають засн. 335 р. до н. е. Аристотелем давньогрец. філос. школу, що отримала назву від храму Аполлона Лікейського. В епоху Відродження Л. називали школи, де готували до навч. в університетах. Як середні навч. заклади Л. діяли у Франції (створ. 1802 наказом Наполеона Бонапарта за зразком єзуїт. колегій), на відміну від коледжів, які утримували общини, їх фінансувала держава. У багатьох країнах Л. об'єднано з г-зіями; у деяких – термін «Л.» використовували для позначення особливого етапу підготовки між осн. класами заг.-осв. школи і ВНЗами. В Італії Л. називали 3 вищі гімназ. класи, у Німеччині від 1912 вони діяли як жін. навч. заклади. Нині Л. функціонують у деяких країнах Зх. Європи, Лат. Америки та Африки. У Франції вони є єдиним типом серед. заг.-осв. школи з 7-річ. терміном навч. (на базі 5-річ. початк. школи). В Італії розрізняють Л. класичні і реальні (термін навч. – 5 р., на базі 5-річ. початк. і 3-річ. проміж. школи). У Швейцарії (у франкомов. кантонах) Л. – 3–4-річні старші цикли серед. школи, у Бельгії – середні школи для дівчат, у Польщі – 4-річні школи, які надають повну середню освіту. У Рос. імперії у 19 ст. працювали 6 Л., зокрема на укр. землях Кременецький ліцей, Ніжин. і Рішельєв. (в Одесі) ліцеї. Нині Л. називають заклади серед. профес. освіти (колишні ПТУ), школи вузької спеціалізації (юрид., худож.-естет., інформ.-технол. та ін.), деякі освітні установи при університетах та академіях. Найчастіше Л. – заклади для здібних та обдаров. дітей, що забезпечують здобуття освіти на рівні світ. стандартів, надають поглиблене вивчення предметів, здійснюють наук.-практ. підготовку, задовольняють освітні запити учнів. Згідно із Законом України «Про освіту», «Інструкцією МОН України про організацію та діяльність ліцею» до Л. зараховують учнів від 14 до 17 р., які закінчили 7(9) клас заг.-осв. школи (або відповід. клас гімназії) і пройшли конкурс. відбір. Відомі Л. в Україні: Київський військовий ліцей ім. І. Богуна, Львівський державний ліцей з посиленою військово-фізичною підготовкою ім. Героїв Крут, Вінн. тех. ліцей, Дрогоб. пед. ліцей, Житомир. профес. політех. ліцей, Київ. спорт. ліцей-інтернат, Львів. екон. ліцей, Львів. фіз.-матем. ліцей, Черкас. гуманітарно-правовий ліцей тощо.

Бібліографічний опис:

Ліцей / С. І. Очеретянко // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2016. – Режим доступу:

<https://esu.com.ua/article-55904>

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).